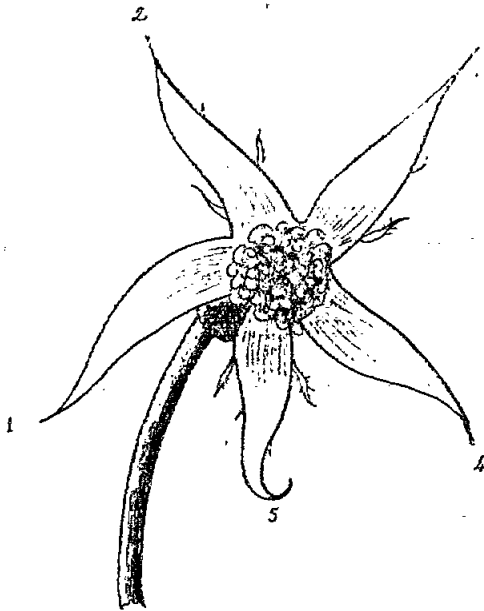

LA HISTORIA NATURAL I EL FOLKLORE

Aquella frase emesa pel venerable i plorat amic Apel·les Mestres: *Jo no he comprès mai la vida sense animals i plantes*, a poques persones hauria escaigut tant de fer-se-la pròpia com al nostre estimat pare (a. C. s.). L'afecte envers les plantes el va sentir gairebé durant tota la seva vida, i el tenia tan arrelat en el seu ésser que difícilment trobaríem alguna persona que l'hagués tractat que no reconegués en ell un virtuós de la botànica. També, com a l'il·lustre autor de *Llegendes i tradicions del Montseny*, li plaïen d'una manera extraordinària totes les tradicions i dites de caire folklòric que ens llegaren els nostres avantpassats.

Tot això m'ha fet recordar, com si fos avui mateix, que, en una ocasió, tot indicant-nos la necessitat o conveniència de tallar les flors marcides dels roses, per tal d'estalviar-los l'esgotament que els reporta la inútil gestació de llurs fruits, va fer-nos fixar en un detall molt curiós que ofereixen aquestes flors, quan els pètals o «fulles de rosa», havent ja completat la seva missió captivadora, cauen a terra com

paperets damunt d'un tàlem. Durant aquell temps que romanen adherits al branquilló solament els calzes o gerretes que contenen la llavor, hom pot observar, fàcilment, en aqueixos verticils florals, cinc peces foliàcies, denominades *sèpals*, de les quals unes són retallades normalment i altres són ciliades o bé orlades de petits apèndixs. Per a saber d'una vegada quantes i quines són les de cada mena, només caldrà recordar aquests expressius versets que el pare ens ensenyava:

- *Quinque sunt fratres: (1, 2, 3, 4, 5)*
Duo barbati, (2, 5)
Duo sine barba nati, (1, 4)
Et alter qui remanebit (3)
Dimidiam barbam habebit.

Són cinc germans: — dos barbuts, — dos nascuts sense barba, — i el que resta — en té només mitja.

Si tenim en compte el dibuix que il·lustra les nostres ratlles, ben aviat endevinarem el perquè d'aital distribució. Fixem-nos només com en cap cas no coincideixen dos costats de característiques iguals, ans al contrari, es troben alternades d'una manera tan precisa que, en esclatar la poncella, el relligat d'aquestes peces protectores ofereix la mateixa resistència en cada sutura.

Convé remarcar que, en els nostres temps, sovint es troben imperfeccions o anomalies en l'aplicació d'aquesta màxima. Això és degut a les infinites combinacions dels nostres floricultors que han portat fins a l'abús la transformació de la flor que en tots temps ha ostentat el títol jeràrquic de reina: la rosa.

CONRAD VILARRUBIA i GARET.